

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-12-06

Diarienummer 2023-12659

Handläggare

Helena Granstedt Löfman

Telefon: 031-368 37 52

E-post: helena.lofman@miljo.goteborg.se

Göteborgs Stads klimatråds årsrapport 2024, revidering av reglemente för Göteborgs Stads klimatråd samt val av ledamöter i Göteborgs Stads klimatråd

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden antecknar mottagandet av Göteborgs Stads klimatråds årliga rapport, 2024 enligt tjänsteutlåtandets bilaga 3.
2. Miljö- och klimatnämnden antar det reviderade reglementet för Göteborgs Stads klimatråd enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
3. Miljö- och klimatnämnden utser Åsa Svenfelt till ny ledamot i Göteborgs Stads klimatråd under en period av två år.
4. Miljö- och klimatnämnden bifaller förvaltningens förslag på omval av två ledamöter i Göteborgs Stads klimatråd under en period av två år, nämligen Petra Svensson och Holger Wallbaum.

Sammanfattning

Miljö- och klimatnämnden har i uppdrag att stödja Göteborgs Stads klimatråd. Rådet, som är ett klimatpolitiskt, oberoende råd bestående av forskare, ska analysera hur klimatmålen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram kan nås på ett kostnadseffektivt sätt, samt avrapportera sitt arbete skriftligt till miljö- och klimatnämnden en gång per år.

Klimatrådet inledde sitt arbete under hösten 2022 och presenterar nu sin andra årliga rapport.

För att ge utrymme för olika kommunikationsinsatser har reglementet reviderats. Revideringen omfattar även en höjd ersättning till klimatrådets redaktör.

Enligt reglementet för klimatrådet ska rådet bestå av fem till sju ledamöter som utses av miljö- och klimatnämnden för en period av två år. En av klimatrådets ursprungliga ledamöter har valt att lämna sitt uppdrag. Miljöförvaltningen föreslår att Åsa Svenfelt, docent vid Linköping universitet, ska erbjudas att bli ledamot av rådet. Åsa har meddelat att hon står till förfogande. Vidare föreslås omval av två ledamöter vars första period löper ut vid årsskiftet. Även dessa har meddelat att de står till förfogande.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Enligt nuvarande reglemente arvoderas redaktören med 15 000 kr, utöver de 15 000 kr som samtliga ledamöter får, totalt 30 000 kr per år (vilket motsvarar en kostnad på cirka 40 000 kr för förvaltningen, inklusive sociala avgifter). Liggande förslag innebär en höjning där redaktören får 60 000 kr, utöver de 15 000 kr som hen får som ledamot. Totalt 75 000 kr per år, motsvarande en kostnad för förvaltningen på cirka 100 000 kr inklusive sociala avgifter. Förvaltningen bedömer att denna höjning är skälig då redaktörens insats är avgörande för rådets förmåga att producera en rapport.

Övriga ersättningsnivåer, till ordförande och ledamöter, föreslås vara oförändrade.

Hittills har det inte funnits några avsatta medel för kommunikation av rådets rapport. Förvaltningen föreslår att det avsätts en budget på 100 000 kr per år för att stödja olika kommunikationsinsatser, som ett seminarium där rådets rapport presenteras, eller andra insatser som främjar rådets arbete och mål.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen bedömer att klimatrådet som helhet har positiv inverkan på den ekologiska dimensionen, eftersom syftet med rådets rapport är att förbättra och effektivisera stadens klimatarbete. Samtliga beslutsformuleringar syftar till att ge rådet rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, vilket därmed ger positiv inverkan på den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen bedömer att klimatrådet har positiv påverkan på den sociala dimensionen genom sin roll som fristående experter som granskar stadens hållbarhetsarbete inom den ekologiska dimensionen. Det har förutsättningar för att bygga förtroende hos medborgarna, vilket är viktigt för att säkerställa att hållbarhetsåtgärder accepteras och stöds av alla grupper i samhället.

Vidare kan rådet välja att integrera sociala aspekter i sitt arbete och på så sätt bidra till att minska ojämlikheter och främja social rättvisa. Det vill säga att man tar hänsyn till hur klimatåtgärder påverkar olika grupper i samhället och arbetar för att säkerställa att ingen lämnas utanför i omställningen till ett hållbart samhälle.

Bilagor

1. Förslag till reviderat reglemente för Göteborgs Stads klimatråd
2. Ledamöter i Göteborgs Stads klimatråd
3. Klimatrådets rapport 2024

Ärendet

Klimatrådet inledde sitt arbete under hösten 2022 och presenterar nu sin andra skriftliga rapport.

Klimatrådets uppdrag konkretiseras i ett reglemente. För att rådets uppgift ska ges bättre förutsättningar ser förvaltningen ett behov av att justera reglementet.

För att göra rådet fulltaligt behöver nämnden välja om två ledamöter, samt välja in en ny ledamot.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav hösten 2021 miljö- och klimatnämnden i uppdrag att inrätta ett klimatråd. Rådet ska analysera hur klimatmålen i stadens miljö- och klimatprogram kan nås på ett kostnadseffektivt sätt genom att föreslå och värdera åtgärder som är framåtsyftande, genomförbara och specifika. Rådet ska arbeta självständigt gentemot stadens politiker och tjänstepersoner.

Rådets årliga rapport

Klimatrådet ska varje år prestera en leverans i form av en skriftlig rapport. Klimatrådets första skriftliga rapport presenterades i december 2023 och nu lägger de fram sin andra rapport. Årets tema är kommunal organisation och styrning, i relation till klimatarbetet.

Reglemente och ersättningsnivå

Klimatrådets uppdrag och leveranser konkretiseras av ett reglemente (se bilaga 1). Under våren lyfte klimatrådet frågan om ökad ersättning till redaktören. Författandet av en årlig rapport är tidskrävande och efter interna diskussioner och externa jämförelser föreslås nämnden att öka ersättningen till redaktören. Övriga ersättningsnivåer, till ordförande och ledamöter, föreslås ligga kvar.

Vidare lyftes ett behov av att kunna genomföra aktiviteter för att sprida klimatrådets rapport och budskap. Därför föreslås även en ökad budget för kommunikation som tillägg i reglementet.

Val av ledamöter

I uppdraget till miljö- och klimatnämnden ingick även att besluta om lämpliga ledamöter. Ledamöterna ska vara fem till sju till antalet och vara verksamma inom akademien.

En av klimatrådets ursprungliga ledamöter har valt att lämna sitt uppdrag.

Miljöförvaltningen föreslår att Åsa Svenfelt ska erbjudas att bli ny ledamot av rådet. Se bilaga 2.

Tre av de ursprungliga ledamöternas period löper ut vid årsskiftet. Samtliga tre har tillfrågats om en fortsättning och två av dem tackade ja. Den tredje, Fredrik Hedenus, lämnar ordförandeposten och fann det svårt att fortsätta som ledamot efter att ha lett rådet i två år. Därför föreslås nämnden att välja om två av de ursprungliga ledamöterna till ytterligare en tvåårsperiod. Se bilaga 2.

Förvaltningens bedömning

Rådets årliga rapport

I december 2023 presenterade klimatrådet sin första rapport. Rapporten bidrog till att öka medvetenheten om de utmaningar och möjligheter som finns inom klimatområdet. Genom att belysa detta och genom att presentera konkreta rekommendationer fick rapporten uppmärksamhet i media och bland beslutsfattare. Den fungerade som en referenspunkt i den offentliga debatten och bidrog till att sätta klimatfrågor och klimatmålen högre upp på den politiska agendan. Rådets ordförande bjöds bland annat in till kommunstyrelsen för att presentera rapporten.

Klimatrådet har arbetat i snart tre år, under vilka de sammanträtt ungefär en gång i månaden. Deras möten har gästats av representanter från förvaltningar, bolag och industri. I år är temat för rapporten stadens organisation och styrning samt på vilket sätt detta skapar förutsättningar, och ibland hinder, för ett framgångsrikt klimatarbete.

Rapporten är rådets fristående bedömning av stadens förutsättningar, och innehåller en rad rekommendationer.

Reglemente och ersättningsnivå

Klimatrådet lyfte frågan om redaktörens ersättning med hänvisning till att nuvarande ersättning inte speglar den arbetsmängd som redaktören har. Förvaltningen har jämfört ersättningen till redaktören med upplägget i andra klimatråd och bedömer att ersättningen bör höjas. Förvaltningens bedömer vidare att ersättningen bör motsvara en månads arbete, vilket är vad den årliga rapporten uppskattas kräva i arbetstid. Förslaget ligger i linje med hur till exempel Västra Götalandsregionens klimatråd ersätts och stöttas.

Olika varianter på utbetalningsalternativ har diskuterats och en höjd arvodering är det alternativ som förvaltningen bedömer är rätt val. Förvaltningen diskuterade även möjligheten att en av miljöförvaltningen anställd axlade rollen som redaktör, men rådet föredrog att behålla rollen bland en av ledamöterna.

Vidare föreslås en utökad budget för att kunna rymma kommunikationsinsatser som främjar rådets arbete och mål. Klimatrådet har själv efterfrågat en möjlighet att presentera och sprida sitt arbete. En budget på 100 000 kr täcker till exempel ett seminarium med 80–100 inbjudna personer. Även detta upplägg går i linje med hur andra klimatråd arbetar.

Omval av ledamöter, samt val av ny ledamot

Två av de ledamöter som vid årsskiftet har fullgjort sin första period i klimatrådet är Holger Wallbaum och Petra Svensson. Holger är professor i hållbart samhällsbyggande vid Chalmers. Petra är lektor i statsvetenskap vid Högskolan i Halmstad. Förvaltningen rekommenderar båda för omval och bedömer att det vore gynnsamt för rådets inriktning framöver. Båda har meddelat att de står till förfogande i ytterligare två år.

Fredrik Hedenus plats i rådet kommer att tillsättas senare eftersom beskedet tillkännagavs nyligen.

En annan ledamot har sedan tidigare valt att lämna klimatrådet. Miljöförvaltningen har under hösten 2024 letat efter en lämplig ersättare. Åsa Svenfelt, docent i hållbar utveckling och framtidsstudier vid Linköpings universitet har tillfrågats och hon har meddelat att hon står till förfogande. Åsa forskar om långsiktig planering för hållbar konsumtion och rättvis omställning.

Vid val av ledamöter tar förvaltningen, förutom forskningsområde, hänsyn till akademisk meritering, tagna referenser, förmåga att samverka samt hur ledamöternas olika kompetenser kompletterar varandra för en effektiv samverkan och helhetssyn. Förvaltningen bedömer att Åsa Svenfelts kompetens kompletterar rådet så att det fortsatt har en god balans och att ledamöternas samlade kompetenser ger goda förutsättningar för att dess förslag ska bli verkningsfulla, kostnadseffektiva och genomförbara.

Maria Jacobsson

Direktör

Marcus Jahnke

Avdelningschef